

pensation order« kan beslutte, at barnets forældre eller værge er erstatningsansvarlig over for skadelidte med op til £ 5.000. Retten skal ved udmålingen af erstatningen tage hensyn til en lang række forhold, bl.a. skadens størrelse, eventuelle frivillige erstatningsbetalinger og forældrenes/værgens betalingsevne.

Udstedelse af en »parental compensation order« forudsætter, at retten finder, at et erstatningsansvar for forældrene vil kunne have en præventiv effekt. Inden retten træffer beslutning om udstedelse af en »parental compensation order«, skal den derfor indhente og vurdere oplysninger om barnets familiemæssige forhold og den forventede effekt af forældreerstatningsansvaret.

Efter det, som er oplyst over for kommissionen, har denne forsøgsordning været gældende siden 2006, men der har endnu ikke været tilfælde, hvor forældre er blevet pålagt erstatningspligt.

Der henvises i øvrigt til udtalelsens side 29-31.

3.5. Frankrig

Efter fransk lovgivning er forældre erstatningsansvarlige for de skader, deres børn måtte forvolde. Forudsætningerne for at pålægge et forældreansvar er, at barnet har foretaget en skadevoldende handling, som barnet selv kan gøres ansvarlig for.

Forældreansvaret påhviler indehaveren af forældremyndigheden og forudsætter, at det skadevoldende barn er under 18 år og hjemmeboende. Er begge forældre indehavere af forældremyndigheden, er de solidarisk ansvarlige for skaden.

Hvis disse betingelser er opfyldt, er barnets forældre som udgangspunkt erstatningsansvarlige for den forvoldte skade. Ansvarret kunne tidligere bortfalde, hvis forældrene godtgjorde, at der ikke var begået fejl i opdragelsen, og at der ikke havde manglet tilsyn med barnet, men nyere retspraksis peger i retning af, at forældrene alene fritages for ansvaret, hvis der foreligger force majeure.

Der henvises i øvrigt til udtalelsens side 31-32.

4. Lovforslagets udformning

4.1. Ungdomskommissionens overvejelser

4.1.1. Ungdomskommissionen anfører, at en eventuel udvidelse af forældres juridiske ansvar for kriminalitet begået af børn eller unge principielt kan tænkes gennemført på to forskellige måder – ved regler om strafansvar eller ved regler om erstatningsansvar/hæftelsesansvar for forældrene.

For så vidt angår strafansvar bemærker kommissionen, at der efter gældende ret vil kunne gøres et strafansvar gældende over for forældrene, hvis der er tale

om strafbar medvirken til børns skadevoldende kriminalitet. Efter straffelovens § 23 omfatter den for en lovovertrædelse givne straffebestemmelse alle, der ved tilskyndelse, råd eller dåd har medvirket til gerningen. Bestemmelsen vil eksempelvis kunne føre til et strafansvar for forældre, der opfordrer deres børn til at begå hærværk, eller for forældre, der forholder sig passive i en situation, hvor de med rimelighed kan forventes at handle akut for at hindre deres barn i at begå en forbrydelse.

Kommissionen bemærker, at på grund af dette i forvejen vidtgående medvirkensansvar måtte en skærpeelse af strafansvaret i givet fald formentlig gå ud på, at forældrene kan straffes for børnenes kriminalitet på objektivi grundlag. Ungdomskommissionen finder imidlertid, at det vil være i strid med principielle forestillinger om retfærdighed og rimelighed at straffe en person for en lovovertrædelse, som ikke kan bebrejdes den pågældende, og efter kommissionens opfattelse ville et sådant strafansvar heller ikke virke motive-rende på en hensigtsmæssig måde, idet man ville ifalde ansvar, uanset hvordan man har grebet opdragelsen af barnet an.

4.1.2. På den baggrund har kommissionen koncentreret sine nærmere overvejelser om skærpede regler om forældres *erstatningsansvar/økonomiske hæftelse* for børns skadegørende handlinger.

Kommissionen har bl.a. med henvisning til kommissoriet lagt til grund, at eventuelle skærpede regler på dette område bør udformes med et kriminalpræventivt sigte, nemlig at motivere forældre til at påtage sig et større ansvar for at undgå, at deres børn begår kriminelle/skadevoldende handlinger. Formålet skal derimod ikke være at sikre, at skadelidte altid får fuld dækning for det lidte tab, idet dette hensyn fortsat kan varetages af de almindelige erstatningsregler. Efter disse regler kan skadelidte, når betingelserne i øvrigt er opfyldt, rette det fulde erstatningskrav mod det skadevoldende barn og eventuelle andre, som er ansvarlige for skaden efter almindelige regler, jf. ovenfor under pkt. 2.3 om bl.a. forældres erstatningsansvar for manglende tilsyn.

Kommissionen kan ikke anbefale en ordning med objektivi erstatningsansvar for forældrene. En sådan ordning ville efter kommissionens opfattelse være urimeligt vidtgående, idet forældrene vil blive pålagt en uvis og potentielt meget stor økonomisk byrde samtidig med, at et ansvar på objektivi grundlag ikke giver forældrene nogen konkret vejledning om, hvilken adfærd der forventes af dem. Et sådant ansvar ville således bl.a. skabe risiko for, at forældrene »overreagerer« med alt for restriktive foranstaltninger i forhold til